

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maixa Lizarribar Saizar

*Altzo, Gipuzkoa
(1971)*

Aurkibidea



Biografia



Altzon jaioa, gurasoak ere bertakoak zituen. Ume-umetatik nahi izan zuen trikitia jotzen ikastea.

Villabonan hasi zen ikasten, eta 16 urte zituenerako trikiti-klaseak ematen ari zen, gero ogibide izan duena. 17 urterekin Euskal Herriko Trikiti Finalera iritsi zen, Ixiar Orejarekin batera, eta handik gutxira plazaz plaza hasi ziren biak: [Maixa eta Ixiar](#).

Hamaika urtean jo zuten elkarrekin, eta lau disko kaleratu zituzten. Etenaldi luze baten ostean, 2019an lau emakume trikitilarik [AMAK taldea](#) sortu zuten.

Emakumeak, musikagintza eta trikitia izan ditugu hizpide elkarrizketan.

Zintak

ALO-031

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2022-05-18
- **Iraupena:** 103 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Trikitixarekiko zaletasuna txikitatik

- **Erref:** ALO-031/003
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:01:07. **Bukatu:** 00:02:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Etxean eta herriko festetan trikitixa entzuten zuen txikitik eta harekiko zaletasuna sortu zitzaion. Aita txapelketa zalea zen.

2. Soinua ikasteko baimena, kostata

- **Erref:** ALO-031/004
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:02:20. **Bukatu:** 00:03:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Trikitixa jotzen plazetan gizonetzkoak ibiltzen ziren. Amak ez zuen alaba trikitixa ikastera eramatea bideragarri ikusten. Aitak soinutxo bat ekarri zion eta harekin hasi zen pixkanaka. Eta orduan eman zioten ikastera joateko baimena.

3. Soinua ikasten hasi zenekoa

- **Erref:** ALO-031/005
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:03:54. **Bukatu:** 00:05:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Ez zen trikitixa ikasteko leku askorik egoten. Villabonan ikasi zuen Maixak. Hor neska gehiagorekin topo egin zuen. Bertsolaritzaren ereduari jarraitzeko joera zegoen: elkartea, txapelketak...

4. Euskal Herriko txapelketan hamazazpi urterekin

- **Erref:** ALO-031/006
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:05:18. **Bukatu:** 00:08:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Hamazazpi urterekin Euskal Herriko txapelketan parte hartu zuen Ixiarrekin (Oreja). Oso oroitzapen polita du. Finalean ez ziren ondo moldatu baina oso ezagun egin ziren.

5. Milatik gora emanaldi Ixiarrekin batera

- **Erref:** ALO-031/007
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:08:00. **Bukatu:** 00:09:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Erromeria asko egin zituzten, hamaika urtean mila eta bostehun emanaldi

inguru. Gazteak ziren eta beti bai esaten zuten. Hamazazpi urterekin hasi zen bera, eta Ixiarrek hamalau zituen.

6. Gizonezkoen artean neska gazteak desorduetan oholztan

- **Erref:** ALO-031/008
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:09:36. **Bukatu:** 00:11:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Gizonezkoena zen mundu batean, gazteak ziren, neskek, desorduan... Publikoan ere gizonezkoak izaten ziren desorduetakoak.

7. Neska gazteak desorduetan ibiltzearren komentarioak

- **Erref:** ALO-031/009
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:11:43. **Bukatu:** 00:14:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Bere amari komentarioak egiten zizkioten, ordu horietan nola uzten zioten ibiltzen alabari. Pasarte bat kontatzen du, komentario sexista baten ingurukoa.

8. Kontzertuen ostean, ligatzeko aukera

- **Erref:** ALO-031/010
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:14:07. **Bukatu:** 00:15:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Kontzertuetan dantzara gonbidatzen zituzten baina soinujolea bera izanda, ezin izaten zuen. Parrandan geratuta, ligatzen zuten tarteka. Pasarte alai bat kontatzen du, Lizartzan gertatutakoa.

9. Maurizia eta beste plazandre asko

- **Erref:** ALO-031/013
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:18:36. **Bukatu:** 00:20:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Mauriziaz gain, emakume asko ibiliak ziren plazetan. Sarri babestuta ateratzen ziren, senarrarekin, anaiarekin, aitarekin... Mamen Baltzeta izan zen berak ikusi zuen lehenengo emakume panderojolea plazan.

10. Primi Erostarbe eta kalean jotzea debekatu zietenak

- **Erref:** ALO-031/014
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 00:20:43. **Bukatu:** 00:22:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Primi Erostarbek irrintzi bereziak botatzen zituen eta ezaguna egin zen. Emakume batzuei debekatu egiten zieten soinua jotzea ere. Bere amatxik soinua jotzen zuen, etxean.

11. Aitak soinua etxean bakarrik jotzeko baimena eman zion neskarena

- **Erref:** ALO-031/015
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:22:42. **Bukatu:** 00:24:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Argentinaren batek bere amaren istorioa kontatu zuen irratira deituta, Maixari egindako elkarrizketa entzundakoan. Aitak baimena eman zion ikasteko, baina bere gelan bakarrik joko zuela agindu zion. Euskal Herrian halako asko pasa zela dio.

12. Plazan hasi zenean, emakume trikitilari gutxi

- **Erref:** ALO-031/016
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:24:50. **Bukatu:** 00:26:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Gurutze eta Ainhoa izan ziren berak txapelketan ezagututako lehen emakume bikotea. Umeen arteko txapelketetan gehiago izaten ziren. Miren eta Iturbide ere aipatzen ditu. Hasieran gizonezkoen tonoa abesten zuten; gero aldatu zuten tinbrea eta tonua.

13. Emakume trikitilariei exijitzen zaiena

- **Erref:** ALO-031/018
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:27:20. **Bukatu:** 00:28:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakume trikitilariei exijitzen zaiena kontaktzen du.

14. Moda eta janzkera kontuak oholztan

- **Erref:** ALO-031/020
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:28:54. **Bukatu:** 00:31:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Oholtza gainean eroso egon nahi du. Berdin zaio besteek diotena orain. Lehenengo diskoko argazkia oso maskulinoa dela iruditzen zaio. Gaztetxoak zireneko moda aipatzen du.

15. Plazaz plaza ibili nahi, eta egin

- **Erref:** ALO-031/022
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:31:56. **Bukatu:** 00:33:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Plazetara joan aurretik, txapelketako pare bat saiotan ibiliak ziren, besterik ez. Plazaz plaza ibili nahi zuten eta egin egin zuten.

16. Martxoaren 8an Donostian lehenengoz

- **Erref:** ALO-031/024
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:33:35. **Bukatu:** 00:35:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

Martxoaren 8 batean Donostian jo zutenekoa kontaktzen du. Bikote lesbianak ikusi zituzten lehenengoz han.

17. Gatzagako emakumeen bazkarian

- **Erref:** ALO-031/025
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:35:55. **Bukatu:** 00:36:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa

Laburpena:

Gatzagako emakume bazkarian jotzen zuten urtero eta oso ondo pasatzen zuten.

18. Atsolorraren berri

- **Erref:** ALO-031/026
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:36:55. **Bukatu:** 00:38:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak

Laburpena:

Atsolorren berri entsegu batean izan zuen. Ereñotzun ohitura nola berreskuratu duten kontatzen du.

19. Egun osoko trikiti saioak, maratoiak

- **Erref:** ALO-031/031
- **Iraupena:** 0:04:07. **Hasi:** 00:42:29. **Bukatu:** 00:46:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Denetarikoa saioak egin izan dituzte eta egun osokoak ere bai. Adibideak jartzen ditu. Maratoiak zirela dio eta konbibentzia handia izaten zutela bertsolariekin.

20. Gauzak oholtzara igotzeko eskatu eta laguntza ukatu zietenekoa

- **Erref:** ALO-031/032
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:46:36. **Bukatu:** 00:49:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Taldekidereen bat edo teknikaria gizonetako bada, gertatzen da norbait etorri eta berarengana zuzentzea, emakume musikariarengana beharrean. Pasarte

bat kontatzen du azaltzeko gauzak igotzeko indar fisikorik batzuetan ez zutela izaten eta laguntza eskatzen zutela, eta inoiz ukatu egin izan zitetela.

21. Maixa eta Ixiarren kantarik ezagunenak

- **Erref:** ALO-031/037
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:53:08. **Bukatu:** 00:54:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

"Emakume jaio nintzen", "Bexamela eta pastela", "Iluntzean" eta gizonei abestutako kanta aipatzen ditu.

22. Emakume trikitilariak kompetentzia? Ez

- **Erref:** ALO-031/039
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:54:40. **Bukatu:** 00:57:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Alaitz eta Maider eta Kristina eta Amaia hasi izana pozgarria izan zen. Beraien kompetentzia zirela entzun behar izan zuten sarri.

23. Txapelketak, lehiaren ginetik harremanak

- **Erref:** ALO-031/041
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:58:11. **Bukatu:** 01:00:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

<p>Txapelketek sortutako lehia-giroari buruzkoak aipatzen ditu. Txapelketa harremanak egiteko izaten da gehien bat eta hortik taldeak sortzen dira.</p>

24. Neomak taldekoekin harro

- **Erref:** ALO-031/042
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 01:00:25. **Bukatu:** 01:01:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Neomak taldeko kideak sei urterekin hasi ziren berarekin ikasten. Kepa Junkerak deitu zienekoa gogoan du.

25. Plazatik ateratzea, lehentasunak aldatzen direnean

- **Erref:** ALO-031/045
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 01:03:54. **Bukatu:** 01:06:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Azaltzen du emakumeak plazatik zergatik erretiratzen diren gizonezkoak baino lehenago. Bere ustez lehentasun kontua da, norberak egiten duen aukeraketa.

26. Beti oso libre

- **Erref:** ALO-031/048
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 01:08:40. **Bukatu:** 01:09:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Sentsazioa du beti oso libre izan dela.

27. "Amak" taldeaz

- **Erref:** ALO-031/050
- **Iraupena:** 0:03:08. **Hasi:** 01:10:10. **Bukatu:** 01:13:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

"Amak" taldearen sorrera kontatzen du. Hogei urtean plazetatik ia kanpora ibili ondoren, jaialdi baten ondoren hasi ziren saioak egiten. Elkarrekin barre eta hitz egin asko egiten dutela dio.

28. Emakume trikitilarien omenezko kantaz

- **Erref:** ALO-031/051
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 01:13:18. **Bukatu:** 01:16:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:

Plazetan emakume gutxi ibiltzen zen lehenago, debekatu egiten zirelako. "Amak" taldearen kantu bati buruzkoak azaltzen ditu, haien ahotsak eta istorioak zabaltzeko helburuz egindako kantaz.

29. Emakume baserritarren omenezko kantaz

- **Erref:** ALO-031/052
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 01:16:23. **Bukatu:** 01:18:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:

"Amak" taldeak baserriko emakumearen garrantzia erakutsi du kantu batean. Karmele Jaio egin zizkien hitzak.

30. Ines Osinaga, indar handikoa

- **Erref:** ALO-031/054
- **Iraupena:** 0:03:17. **Hasi:** 01:20:23. **Bukatu:** 01:23:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Artistak

Laburpena:

Ines Osinaga lehenengoz ikusi zuenean, izugarria iruditu zitzaion. Indar handiko emakumea dela iruditzen zaio. Gazte askorentzat eredu izan da.

31. Soinu eta pandero irakasle

- **Erref:** ALO-031/056
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 01:23:54. **Bukatu:** 01:26:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Hamasei-hamazazpi urterekin hasi zen eskolak ematen. Beti soinua jantzita ibiltzen dela dio. Klaseak ematen Villabonan hasi zen, ondoren Gasteizen hasi zen eta Arrasaten ere bai. Bergaran ere egon zen. Arrasaten, Zizurkilen, Altzon eta Alkizan ematen ditu klaseak.

32. Soinu txikia, geurea

- **Erref:** ALO-031/057
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 01:26:32. **Bukatu:** 01:29:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Eliza trikitixaren oso kontra egon zen garai batean. Soinu txikia geurea dela dio, kanpotik etorri zen arren. Soinu handiari plaza asko kendu dio.

33. Trikitilariak, garaian garaira moldatzen beti

- **Erref:** ALO-031/059
- **Iraupena:** 0:04:27. **Hasi:** 01:29:44. **Bukatu:** 01:34:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Garaian garaiko trikitilariak moldatzen asmatu dute. Beste kantu batzuen bertsoak trikitixara ekartzen asmatu zuten. Gaur ere egiten dela dio.

34. Musikaren panorama oso emea

- **Erref:** ALO-031/061
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 01:35:36. **Bukatu:** 01:37:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Musikaren panorama oso emea dela iruditzen zaio.

35. Neska batzuek ez dute plazarako nahirik izaten

- **Erref:** ALO-031/062
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 01:37:50. **Bukatu:** 01:39:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Bera beti oso lotsatia izan dela dio. Soinua ikasten duten neska denek ez dute behar edo nahirik izaten plazara ateratzeko, bautzek bai eta besteek ez.

36. Trikitia euskal musika da

- **Erref:** ALO-031/064
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 01:39:31. **Bukatu:** 01:41:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Euskara bere bizitzeko modua dela dio. Soinu txikia eta panderoa euskal kulturaren zati handia direla dio. Trikitiak euskal musika etiketa izan dezan aldarrikatzen du.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com